

GrCF: Vodovod Sarajevo

Država: BOSNA i HERCEGOVINA

Broj projekta: 48252

Poslovni sektor: Komunalna i okolinska infrastruktura

Vrsta: Javni sektor

Okolinska kategorija: B

Planirani datum Upravnog odbora: 11 april 2017

Status: potpisan

KOP objavljen: 9 april 2018

Opis projekta

U okviru projekta će se financirati prioritetne investicije u vodovodni sistem Kantona Sarajevo („Kanton“) radi smanjenja gubitaka vode i poboljšanja kvaliteta usluga koje pruža kantonalno javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo („Preduzeće“). Prioritetne investicije uključuju (i) nabavku mjerne i kontrolne opreme (individualni i glavni vodomjeri, telemetrija); (ii) obnova vodovodne mreže u nekoliko dijelova Kantona; i (iii) obnova pumpnih postrojenja (uključujući hlorizaciju).

Grad Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine („BiH“) i najveći grad u zemlji. Kanton je regionalna administrativna oblast koja obuhvata Grad Sarajevo.

Ciljevi projekta

Glavna svrha projekta je smanjenje gubitaka vode i eliminisanje prekida u snabdijevanju vodom. To će pomoći Preduzeću da smanji operativne troškove kroz smanjenje potrošnje električne energije, da poboljša kvalitet usluga i efikasnost sistema (nove efikasnije pumpe i kontrolna oprema).

Tranzicijski uticaj

Snažan Dobar

Ključni tranzicijski uticaji ovog podprojekta su u skladu sa Okvirnim programom za zelene gradove („GrCF“). Projekt Vodovod Sarajevo promovira tranzicijske ciljeve GrCF-a na sljedeći način:

Zeleno: Pripremom novih investicija koje će biti utvrđene u sklopu Akcionog plana za zeleni grad („GCAP“) poboljšaće se upravljanje Kantona okolinskim pitanjima i dobiće se jasan mehanizam za „zeleno“ Sarajevo.

Dobro upravljanje: Priprema sveobuhvatnog GCAP-a, priprema i implementacija Programa poboljšanja finansijskih i operativnih rezultata („FOPIP“), uključujući zaključivanje Ugovora o javnim uslugama („PSC“) između Kantona i Preduzeća, sa ciljem daljeg smanjenja troškova i postizanja profitabilnosti kroz uvođenje novog tarifnog sistema. Projekt će također promovirati postavljanje standarda za korporativno upravljanje i poslovno ponašanje putem poboljšanja računovodstvenih

standarda i kulture unutar Preduzeća, uz primjenu Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje („IFRS“).

Informacije o klijentu

BOSNA i HERCEGOVINA

Bosna i Hercegovina je zajmoprimac, a sredstva zajma se prosljeđuju preko Federacije Bosne i Hercegovine („FBiH“) i Kantona na kantonalno javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, koje je odgovorno za pružanje usluga vodovoda i kanalizacije u Kantonu.

EBRD financiranje

EUR 25.000.000,00

Državni kredit u iznosu do EUR 25.0 miliona, koji će biti stavljen na raspolaganje Preduzeću. Zajam će biti podijeljen u tri tranše, prva i druga tranša po EUR 10 miliona a treća tranša EUR 5 miliona.

Ukupni troškovi projekta

EUR 30.800.000,00

Ukupni troškovi projekta iznose EUR 30.8 miliona za kapitalna ulaganja i tehničku saradnju (konsultantske usluge).

Okolinski i socijalni sažetak

Kategorija B u skladu sa Okolinskom i socijalnom politikom iz 2014 („ESP“). Rekonstrukcija dotrajale vodovodne mreže i pumpnih postrojenja će omogućiti značajne koristi za stanovnike Kantona Sarajevo, uz uglavnom pozitivne dugoročne okolinske i socijalne („E&S“) uticaje, kao što su poboljšanje efikasnosti u snabdijevanju vodom, zdravstvene koristi od boljeg kvaliteta i pouzdanosti snabdijevanja pitkom vodom i smanjenje gubitaka vode. Bilo kakvi negativni budući okolinski i socijalni uticaji projekta su ograničeni i mogu se lako riješiti mjerama ublažavanja.

Vanjski konsultanti su pripremili Okolinsku i socijalnu dubinsku analizu („ESDD“) za odobrenu Tranšu 1 u sklopu Studije izvodljivosti („FS“) koja je obuhvatila pregled i analizu prethodne studije iz 2009 godine, nezavisni E&S pregled/reviziju i analizu potencijalnih E&S uticaja povezanih sa Programom prioritetnih investicija („PIP“). ESDD je potvrdila da će se implementacijom PIP-a značajno smanjiti gubici vode sa sadašnjih 70% kroz efikasnije usluge snabdijevanja vodom, da će se smanjiti osjetljivost snabdijevanja i upravljanja vodom na rizike koji se odnose na klimatske promjene i da će se osigurati sigurno i pouzdano vodosnabdijevanje.

Preduzeće će morati dalje poboljšati svoje organizacione kapacitete za E&S pitanja, a već je formirana Jedinica za implementaciju projekta („PIU“), koja je zadužena za upravljanje projektom. Preduzeće još uvijek nema kompletan sistem okolinskog i socijalnog upravljanja („ESMS“) ili okolinsku politiku u pisanoj formi, njih će trebati pripremiti, a Preduzeće planira da dobije certifikate ISO 14001 i HACCP za svoje

upravljačke sisteme u roku od 1-2 godine. Prije početka bilo kakvih građevinskih radova biće potrebno dobiti okolinske dozvole za zahvatanje podzemne vode i korištenje planinskih izvora u skladu sa domaćim zakonodavstvom. ESDD je također utvrdila da su politike ljudskih resursa („HR“) u Preduzeću u skladu sa Provedbenim zahtjevom 2 („PR2“), a kod restrukturiranja Preduzeća se ne očekuje kolektivno otpuštanje radnika. Preduzeće treba da izradi i usvoji interne procedure o žalbama i o tome obavijesti sve zaposlene. Preduzeće ima interni pravilnik o zaštiti na radu, ali treba da izradi i implementira formalni sistem upravljanja za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu („OHS“) u skladu sa OHSAS 18001. Akcioni plan za zaštitu okoline i socijalna pitanja („ESAP“) uključuje aktivnosti za rješavanje navedenih nedostataka.

ESDD je potvrdila da je pitka voda u Kantonu Sarajevo u skladu sa domaćim i EU zahtjevima. Bilo kakvi potencijalni negativni uticaji koji mogu biti rezultat građevinskih radova na zamjeni postojeće vodovodne mreže će biti ograničeni, lokalni i kratkoročni, a ublažiće se ili spriječiti kroz poštivanje dobre građevinske prakse.

Samo 70-80% Kantona je pokriveno kanalizacionom mrežom, a usluge tretmana otpadnih voda u Preduzeću su nedavno modernizovane. Očekuje se da će EU standardi za kvalitet tretirane otpadne vode biti postignuti nakon završetka rekonstrukcije postrojenja za tretman otpadnih voda na Butilama („WWTP“), koje financiraju Svjetska banka („WB“) i Evropska unija („EU“) i obezbijediti primarni i biološki tretman uz rastvaranje viška mulja.

ESDD je potvrdila da u oblasti projekta nisu identificirane osjetljive zaštićene oblasti ili ugrožene vrste, jer su sve mreže i postrojenja locirani u visoko urbanizovanim dijelovima Sarajeva i koristeći postojeći izvor vode, Bačevo. Neće biti negativnih uticaja na bilo kakve oblasti od arheološkog ili kulturnog značaja. Eksproprijacija zemljišta za projekt neće biti potrebna, kao ni fizičko preseljenje domaćinstava i poslovnih objekata niti ekonomsko raseljavanje. Ne očekuju se značajniji problemi sa aspekta priuštivosti za domaćinstva sa niskim primanjima.

ESAP za Preduzeće je pripremljen kako bi se projekt uskladio sa EBRD-ovim Provedbenim zahtjevima („PR“). ESAP zahtijeva: dobijanje potrebnih okolinskih dozvola za zahvatanje podzemne vode i korištenje planinskih izvora u vezi sa obnovom sistema vodosnabdijevanja; izvršavanje potrebnih mjera za sprječavanje zagađenosti vodozaštitnih zona II i III; izradu formalizovanog sistema okolinskog upravljanja u skladu sa ISO 14001 i OHS sistema upravljanja u skladu sa OHSAS 18001 te povezanih procedura i politika; formalizaciju mehanizma za žalbe radnika; zahtjev da izvođači izrade i implementiraju planove upravljanja E&S pitanjima tokom izgradnje. Potrebno je izraditi niz procedura za operativne kontrole radova iskopavanja i sigurnost rovova, kontrolu prašine, buke, rukovanje zemljom i opasnim materijalima, neeksplozivnim sredstvima („UXO“), zaštitu od požara, vanredne situacije i slučajne (arheološke) nalaze prije početka bilo kakvih građevinskih aktivnosti. Smatra se da investicije predložene u okviru projekta imaju srednje visoku otpornost na klimatske promjene, međutim u ESAP su uključene i neke dodatne mjere prilagođavanja klimatskim promjenama koje su relevantne za sektor vodosnabdijevanja.

Pored ovoga, biće pripremljen GCAP za Kanton u sklopu GrCF do sredine 2019 godine, koji će procijeniti, postaviti ciljeve i prioritete za okolinska pitanja i identificirati odgovarajuće aktivnosti ublažavanja i investicije. Očekuje se da će identificirana okolinska poboljšanja biti implementirana do kraja 2021.

Preduzeće također treba da finalizira i implementira Plan uključivanja zainteresiranih strana („SEP“), uključujući žalbeni mehanizam, kako bi osigurali adekvatnu informiranost prije početka radova. Banka će pratiti E&S rezultate projekta i usklađenost sa EBRD-ovim PR kroz godišnje izvještaje Preduzeća i implementiranje ESAP-a. Banka također može organizirati monitoring posjete lokaciji.

Odobrovanje Tranši 2 i 3 će biti uvjetovano pripremom ESDD za svaku od njih, zadovoljavajućim rezultatima E&S i usklađenošću sa ESAP-om za Tranšu 1. Kanton također treba da pokrene proces pripreme GCAP-a kao preduvjet za Tranšu 2 i da odobri GCAP za implementaciju kao preduvjet za Tranšu 3.

Prilozi:

NTS – Netehnički sažetak

SEP – Plan uključivanja zainteresiranih strana

Tehnička saradnja

Prije potpisivanja

- Selektivno ažuriranje Studije izvodljivosti iz 2009, sa fokusom na detaljnu okolinsku i socijalnu dubinsku analizu kao i otpornost projekta na klimatske promjene; ažuriranje priuštivosti tarifa i kapaciteta Preduzeća za zaduživanje; revizija organizacione strukture Preduzeća i ažuriranje obima za FOPIP. Troškovi ovog zadatka su bili EUR 125.000, a financirani su iz Programa za pripremu infrastrukturnih projekata ("IPPF"). Zadatak je završen.

Poslije potpisivanja

- Podrška Preduzeću za rani postupak nabavke, za tendere i potpisivanje ugovora za Tranšu 1. EUR 74.500, financiranje od EBRD-ovog specijalnog dioničarskog fonda ("SSF"). Implementacija ovog zadatka je u toku.
- Priprema FOPIP-a da pomogne Preduzeću u pripremi i potpisivanju PSC-a sa Kantom, uključujući postepeno postizanje tarifa koje će u potpunosti pokrivati troškove. FOPIP treba da uključi posebno poglavlje posvećeno organizaciji Preduzeća i optimiziranju radne snage. Predviđeni troškovi ovog zadatka su EUR 500.000 i financiraće se iz sredstava SSF-a. U toku je izbor konsultanta.
- Priprema GCAP-a za sveobuhvatnu procjenu okolinskih rezultata Kantona i određivanje prioriternih aktivnosti i investicija, koje podržavaju razvoj zelenog grada. Procijenjeni troškovi zadatka su EUR 300.000, a financiraće ga Vlada Japana.

Kontakti Preduzeća

Azra Muzur

azram@viksa.ba

00387 33 237 655

00387 33 447 741

<http://www.viksa.ba>

KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo Ul. Jaroslava Cernija 8, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti i nabavku kontaktirajte preduzeće

Opće informacije o projektu:

EBRD informacije o projektu koje se ne odnose na nabavku:

Tel: +44 20 7338 7168; Faks: +44 20 7338 7380

Email: projectenquiries@ebrd.com

Politika javnog informiranja (PJI)

PJI utvrđuje kako EBRD iznosi u javnost informacije i kako se konsultuje sa zainteresiranim stranama da bi promovirala bolju informiranost i razumijevanje njenih strategija, politika i projekata.

[Tekst PIP-a](#)

Mehanizam za podnošenje žalbi u vezi s projektom (MPŽ)

EBRD je uspostavio Mehanizam za podnošenje žalbi (MPŽ) u vezi s projektom kako bi pojedincima ili organizacijama pružio mogućnost nezavisnog razmatranja žalbi koje se odnose na projekte koje Banka financira, a koji su navodno izazvali ili mogu izazvati štetu.

[Pravila procedure za MPŽ](#) | [Verzija na ruskom jeziku](#)

Sve žalbe po MPŽ moraju se dostaviti u roku od 12 mjeseci nakon zadnje isplate sredstava EBRD-a. Za pomoć se možete obratiti PMŽ službeniku (na pcm@ebrd.com) ili relevantnom EBRD-ovom predstavničkom uredu, ako niste sigurni u kojem roku treba podnijeti žalbu.